

РЕШЕНИЕ

№ 17126

гр. София, 23.10.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

СОФИЙСКИ РАЙОНЕН СЪД, 156 СЪСТАВ, в публично заседание на втори октомври през две хиляди двадесет и трета година в следния състав:

Председател: ВА

при участието на секретаря ЕД
като разгледа докладваното от ВА Гражданско дело № 20231110116895 по
описа за 2023 година

РЕШЕНИЕ

23.10.2023 г., гр. София

В ИМЕТО НА НАРОДА

СОФИЙСКИ РАЙОНЕН СЪД, I I Г. О., 156-ти състав, в открито публично заседание на втори октомври през две хиляди двадесет и трета година, в състав:

ПРЕДСЕДАТЕЛ: ВА

при секретаря ЕД, като разгледа докладваното от съдия ВА гр. дело № 16895/2023 г. по описа на СРС, за да се произнесе, взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 124 и сл. ГПК.

Подадена е искова молба от „ТС“ ЕАД срещу С. П. П., И. Н. К. и Д. Н. К., в която се твърди, че ответниците били наследници на Н. И. К. и били потребители на топлинна енергия за недвижим имот, находящ се в гр., аб. № 200779, като била доставена топлинна енергия, по договор за покупко-продажба на топлинна енергия при общи условия. Поддържа, че е доставил топлинна енергия на стойност 570,26 лева за периода от м.05.2019 г. до м.04.2021 г., но ответниците не я били заплатили, поради което изпаднали в забава и дължали и обезщетение за забава върху главница за топлинна енергия в размер на 118,40 лева за периода от 15.09.2020 г. до 07.03.2023 г. Излага съображения, че била предоставена услугата дялово разпределение, поради което ответниците дължали и сумата от 26,64 лева, представляващи припадаща се част от цената на услугата дялово разпределение за периода м.02.2020 г. до м.04.2021 г., както и сумата 6,63 лева – мораторна

лихва върху главницата за дялово разпределение за периода 31.03.2020 г. до 07.03.2023 г. Иска ответниците да бъдат осъдени разделно да заплатят претендираните суми, както и сторените деловодни разноски.

В срока по чл. 131, ал. 1 ГПК са подадени идентични отговори на исковата молба от ответниците И. Н. К. и Д. Н. К., като се прави възражение за изтекла погасителна давност по отношение на вземанията за топлинна енергия и дялово разпределение. Молят исковете да бъдат частично отхвърлени и претендират разноски.

В срока по чл. 131, ал. 1 ГПК не е подаден отговор на исковата молба от ответника С. П. П. и не е изразено становище по предявените искове.

Третото лице-помагач на страната на ищеца е представило писмени доказателствени средства, като е изразило становище за доказаност и основателност на предявените искове.

С Протоколно определение от 02.10.2023 г., съдът е прекратил производството по гр. д. № 16895/2023 г. по описа на СРС, II Г. О., 156-ти състав в частта по отношение на ответника С. П. П., поради извършен отказ от наследство, за който ищецът е заявил, че не оспорва и не поддържа претенцията срещу него.

С оглед частичното прекратяване на производството ищецът по реда на чл. 143 ГПК е уточнил претенциите си, като е заявил, че поддържа исковете за претендираните суми при условията на разделно – по равно по 1/2 ид. ч. от всеки от останалите двама ответници.

Съдът, като съобрази правните доводи на страните, събраните писмени доказателства, поотделно и в тяхната съвкупност, съгласно правилата на чл. 235, ал. 2 ГПК, намира за установено следното:

СРС, 156-ти състав е сезиран с първоначално обективно, кумулативно и пасивно, субективно съединени осъдителни искове с правно основание чл. 318, ал. 2 ТЗ, чл. 200 ЗЗД и чл. 110, ал. 2 ЗС и чл. 86, ал. 1 ЗЗД.

При релевираните в исковата молба твърдения възникването на спорното право се обуславя от осъществяването в обективната действителност на следните материални предпоставки (юридически факти): **1.** наличието на действително правоотношение по договор за продажба (доставка) на топлоенергия, по силата на което продавачът се е задължил да прехвърли правото на собственост върху процесните стоки и да ги предаде, а купувачът да ги получи и да заплати уговорената продажна цена; **2.** продавачът да е доставил топлинна енергия в твърдяното количество на купувача; **3.** да установи наличието на наследствено правоприемство по отношение на ответниците, доколкото твърди, че вземането се основава на наследствена сукцесия.

Съгласно чл. 153, ал. 1 ЗЕ „потребители на топлинна енергия“ са всички **собственици и титуляри на вещно право на ползване в сграда** - етажна собственост, присъединени към абонатна станция или към нейно самостоятелно отклонение. А по силата на определителната правна норма, регламентирана в § 1, т. 42 (отм.) ЗЕ, но действащ през релевантния период, „потребител на енергия или природен газ за битови нужди“ е физическо лице - **собственик или ползвател на имот**, което ползва топлинна енергия с топлоносител гореща вода или пара за отопление, климатизация и горещо водоснабдяване, или природен газ за **домакинството си**. А съгласно § 1, т. 2а от ДР ЗЕ 2а. (Нова - ДВ, бр. 54 от 2012 г., в сила от 17.07.2012 г.) „Битов клиент“ е клиент, който купува електрическа или топлинна енергия с топлоносител гореща вода или пара за отопление, климатизация и горещо водоснабдяване, или природен газ за собствени битови нужди, а съобразно § 1, т. 41б ДР ЗЕ „Потребител на енергийни услуги“ е: краен клиент, който купува енергия или природен газ, и/или ползвател на преносна и/или разпределителна мрежа за снабдяването му с енергия или природен газ.

Съгласно т. 1 от Тълкувателно решение № 2 от 17.05.2018 г. на ВКС по тълк. д. № 2/2017 г., ОСГК – „Собствениците, респективно бившите съпружи като съсобственици,

или титулярите на ограниченото вещно право на ползване върху топлоснабдения имот, дължат цената на доставената топлинна енергия за битови нужди съгласно разпоредбите на Закона за енергетиката в хипотезата, при която топлоснабденият имот е предоставен за ползване по силата на договорно правоотношение, освен ако между ползвателя на договорно основание и топлопреносното предприятие е сключен договор за продажба на топлинна енергия за битови нужди за същия имот, през времетраенето на който ползвателят като клиент на топлинна енергия за битови нужди дължи цената ѝ... Клиенти на топлинна енергия за битови нужди могат да бъдат и правни субекти, различни от посочените в чл. 153, ал. 1 ЗЕ, ако ползват топлоснабдения имот със съгласието на собственика, респективно носителя на вещното право на ползване, за собствени битови нужди, и същевременно са сключили договор за продажба на топлинна енергия за битови нужди за този имот при публично известните общи условия директно с топлопреносното предприятие. В тази хипотеза третото ползващо лице придобива качеството "клиент" на топлинна енергия за битови нужди ("битов клиент" по смисъла на т. 2а § 1 ДР ЗЕ) и като страна по договора за доставка на топлинна енергия дължи цената ѝ на топлопреносното предприятие. Договорът между това трето ползващо лице и топлопреносното предприятие подлежи на доказване по общия ред на ГПК, например с откриването на индивидуална партида на ползвателя при топлопреносното дружество, но не се презумира с установяване на факта на ползване на топлоснабдения имот. В гореизложения смисъл изброяването в нормата на чл. 153, ал. 1 ЗЕ на собствениците и титулярите на ограниченото вещно право на ползване като клиенти (потребители) на топлинна енергия за битови нужди и страна по продажбеното правоотношение с топлопреносното предприятие не е изчерпателно. Противното разбиране би протирчало на принципа за договорна свобода, регламентиран в чл. 9 ЗЗД и приложим както за гражданските, така и за търговските сделки. При постигнато съгласие между топлопреносното предприятие и правен субект, различен от посочените в чл. 153, ал. 1 ЗЕ, за сключване на договор за продажба на топлинна енергия за битови нужди за топлоснабден имот при спазване на одобрените от КЕВР публично известни общи условия, съставляващи неразделна част от договора, този правен субект дължи цената на доставената топлинна енергия за собствените му битови нужди.

Приложен е Нотариален акт за покупко-продажба на недвижим имот № 40, том X, нот. дело № 1694/1959 г., като се установява, че Н. И. К. е продал на К. И. К. част от собствения си недвижим имот, находящ се в гр.

От Нотариален акт за продажба на недвижим имот № 118, том VIII, нот. дело № 1457/1956 г. се изяснява, че АНШ е продала на Н. И. К. и МГМ, дворно място в гр. СОфия, съставляващо парцел IV-7 от кв. 172 по плана на Слатина-София, местността „Табето“ от 390 кв. м.

Представен е Нотариален акт за покупко-продажба № 120, том X, нот. дело № 1701/1960 г., като се установява, че МГМ е продал на Н. И. К. и К. И. К. ½ ид. ч. от дворно място от 463 кв. м., парцел IV от кв. 172 по плана на гр. София, местност „Подуене-Редута“, кв. „Гео Милев“.

Приложено е удостоверение за наследници изх. № РСЛ23-ВК08-736/03.05.2023 г. на Н. И. К., като се изяснява, че последният е починал на 11.07.2019 г., като е оставил за наследници по закон – С. П. П. (син – арг. чл. 5, ал. 1 ЗН), И. Н. К. (син – арг. чл. 5, ал. 1 ЗН) и Д. Н. К. (дъщеря – арг. чл. 5, ал. 1 ЗН).

Съдът, като извърши съвкупна преценка на събраните по делото доказателства и предвид становището и оспорванията на ответниците в отговорите на исковата молба (липсва оспорване, че наследството е прието, като е изразено становище за готовност за частично плащане, т.е. наследството е прието дори с конклюдентни действия – арг. чл. 49, ал. 2 ЗН), намира, че между страните безспорно е установено, че е налице облигационно

правоотношение по договор за покупко-продажба на топлинна енергия при общи условия.

Правното действие на сключения договор за продажба между ищеца и ответника попада под приложното поле на ЗЗД, тъй като учреденото от него договорно правоотношение е възникнало между търговец и физическо лице и за тях следва да се прилагат нормативните правила, уредени в ЗЗД – арг. чл. 318, ал. 2 ТЗ. Този договор не е търговска продажба, тъй като негов предмет представлява вещь за лично потребление (топлинна енергия – арг. чл. 110, ал. 2 ЗС) и купувачите са физически лица. По това гражданско (облигационно) правоотношение за ищеца са породени две основни облигаторни задължения – да прехвърли правото на собственост върху описаните във фактурите стоки и да предаде тяхното владение на купувачите, а за ответника – да заплати уговорената продажна цена с ДДС и да получи вещите (арг. чл. 110, ал. 2 ЗС), предмет на договорите – арг. чл. 200, ал. 1 ЗЗД.

Договорът е сключен при предварително установени от ищеца общи условия – арг. чл. 150, ал. 2 ЗЕ.

Договорът за търговска продажба представлява консенсуален, двустранен и комутативен договор, като при неговото сключване се поражда правните последици, към които са насочени насрещните волеизявления на страните. Предаването на вещите, предмет на договора и заплащането на уговорената цена не се включва в неговия фактически състав, а са в изпълнение на породените от него договорни задължения.

По силата на чл. 327 ТЗ купувачът е длъжен да плати цената при предаване на стоката, освен ако е уговорено друго. Следователно, за да възникне изискуемостта на правното задължение за заплащане на продажната цена, продавачът трябва да изпълни своето задължение за предаване на вещите, предмет на договорното правоотношение.

Тъй като между ищеца и ответника е установено наличието на валидно облигационно отношение, то съдът намира, че спорът между страните се концентрира върху обстоятелството дали е доставена топлинна енергия за процесния период, съответно на каква стойност.

Приети и неоспорени са заключенията на СТЕ и ССЧЕ. От заключението на СТЕ се установява, че за процесния период е ползвана и начислявана единствено топлинна енергия за БГВ, като отчета е извършван на базата на 2 броя технически изправни водомера за топла вода. Уточнено е, че за периода е извършвана услугата дялово разпределение, съобразно нормативните изисквания. Експертът е достигнал до извод, вкл. с направено уточнение в о. с. з. от 02.10.2023 г., че стойността на потребената топлинна енергия е в размер на 570,27 лева.

От заключението на ССЧЕ се изяснява, че за процесния период няма извършени суми, с които да са погасени дължимите вземания.

Съдът, като извърши преценка на заключенията на СТЕ и ССЧЕ, съобразно правилото на чл. 202 ГПК намира, че следва да ги кредитира, тъй като са изготвени обективно, компетентно и добросъвестно. Вещите лица са отговорили изчерпателно на поставените задачи, както на въпросите поставени от страните в откритите съдебни заседания, като по делото липсват доказателства, че експертите са заинтересовани от изхода на правния спор или са недобросъвестни.

При съвкупната преценка на събраните по делото доказателства, в това число и с оглед кредитираната СТЕ, съдът намира, че са установени пълно и главно всички материални предпоставки на предявения иск, като същият следва да бъде уважен в пълния предявен размер от 570,26 лева – с оглед спазване на основния принцип на българският граждански процес – за диспозитивното начало (арг. чл. 6, ал. 2 ГПК).

Въпреки това, ответниците са направили своевременно надлежно възражение за погасителна давност, което следва да бъде разгледано.

В случая исковата молба е подадена пред Софийският районен съд на 31.03.2023 г. (арг. чл. 125 ГПК). При това положение с оглед приложение на нормите на чл. 115, б. „ж“ ЗЗД и чл. 116, б. „б“ ЗЗД от този момента давността се счита спряна и прекъсната. С оглед направеното възражение за давност в случая следва да се приложи правилото за изтекла погасителна давност по чл. 111, б. „в“ ЗЗД, поради което всички вземания преди 31.03.2020 г. са погасени по давност. Необходимо е обаче в процесния случай, да се съобразят различните редакции на чл. 3, т. 2 от Закона за мерките и действията по време на извънредното положение, обявено с решение на Народното събрание от 13 март 2020 г., и за преодоляване на последиците (Обн. - ДВ, бр. 28 от 2020 г., в сила от 13.03.2020 г., изм. – ДВ, бр. 34 от 2020 г., в сила от 9.04.2020 г.) , според която разпоредба за срока от 13 март 2020 г. до отмяната на извънредното положение спират да текат: давностните срокове, с изтичането на които се погасяват или придобиват права от частноправните субекти. А съгласно § 13 от ПЗР на ЗЗдр. (ДВ, бр. 44 от 2020 г., в сила от 14.05.2020 г.), сроковете, спрели да текат по време на извънредното положение по Закона за мерките и действията по време на извънредното положение, обявено с решение на Народното събрание от 13 март 2020 г., и за преодоляване на последиците, продължават да текат след изтичането на 7 дни от обнародването на този закон в "Държавен вестник". Тоест, за периода 13.03.2020 г. до 20.05.2020 г. не е текла давност, или казано с други думи при изчисление на сроковете по реда на чл. 72 ЗЗД, всички вземания преди 22.01.2020 г. са погасени по давност.

Съгласно задължителните за правосъдните органи тълкувателни разяснения на ОСГТК на ВКС, дадени в **Тълкувателно решение № 3/2011 г. от 18.05.2012 г.** , *„понятието „периодично плащане“ по смисъла на чл. 111, б. „в“ ЗЗД се характеризира с изпълнение на повтарящи се задължения за предаване на пари или други заместими вещи, имащи единен правопораждащ факт, чиито падеж настъпва през предварително определени интервали от време, а размерите на плащанията са изначално определени или определяеми без да е необходимо периодите да са равни и плащанията да са еднакви“*...*”Вземанията на топлофикационни, електроснабдителни и водоснабдителни дружества, както и на доставчици на комуникационни услуги също съдържат изброените признаци на понятието, поради което са периодични плащания по смисъла на чл. 111, б. „в“ ЗЗД и за тях се прилага тригодишна давност”*. Следователно при съобразяване на момента на подаване на исковата молба и кратката тригодишна погасителна давност, следва, че всички вземания преди 22.01.2020 г. са погасени по давност.

Съгласно разпоредбата на чл. 114 ЗЗД, давността започва да тече от деня, в който вземането е станало изискуемо. В раздел „Заплащане на ТЕ” от ОУ, чл. 33, ал. 1 (одобрени с Решение на ДКЕВР от 2016 г., приложими за процесния период, като същите са представени по делото), клиентите са длъжни да заплащат месечните дължими суми за топлинна енергия по чл. 32, ал. 1 и ал. 2 ОУ в 45-дневен срок след изтичане на периода, за който се отнасят. Тоест, вземанията за периода м.05.2019 г. до м.11.2019 г. (включително) са погасени по давност.

С оглед изводите на вещото лице по СТЕ, съдът счита, че за периода м.05.2019 г. до м. 06.2020 г. няма данни за доставена и дължима цена на топлинна енергия за БГВ (вж. таблица № 4 в заключението на СТЕ), поради което при това положение, съдът намира, че следва да уважи претенцията за сумата от 570,26 лева за периода м.12.2019 г. до м.04.2021 г., като за периода от м.05.2019 г. до м.11.2019 г. искът следва да бъде отхвърлен.

Предвид заключението на ССЧЕ, съдът намира, че претенцията за мораторна лихва върху главницата за топлинната енергия е основателна в пълния предявен размер от 118,40 лева за периода от 15.09.2020 г. до 07.03.2023 г. На първо място искът е акцесорен и обусловен от изхода по спора по главния иск. В тази насока трябва да се отчете, че периода на претенцията не е обхванат от погасителната давност – арг. чл. 111, б. „в“ ЗЗД, като освен това няма как да се приложи и нормата на чл. 119 ЗЗД, т. к. претенцията за главницата се

отхвърля само за период, но не и по размер, поради което посоченото правило на ЗЗД е неприложимо, т. к. няма върху какво да се извърши аритметическо изчисление в съотношение между погасена част от главницата, за което би се погасила и част от дължимата мораторна лихва. Следователно искът трябва да бъде уважен в цялост.

По отношение на претенцията за дължима главницата за цената на услугата дялово разпределение, съдът намира, че с оглед събраните по делото писмени доказателствени средства – част от които представените от третото лице-помагач, а така и с оглед констатираното в заключението на СТЕ, че услугата е предоставяна за процесния период в съответствие с нормативните изисквания, съдът намира, че следва да уважи претенцията в цялост за сумата от 26,64 лева за периода от м.02.2020 г. до м.04.2021 г.

Съдът намира, че искът за мораторна лихва върху главницата за цената на услугата дялово разпределение е неоснователен, тъй като в новелата на чл. 36, ал. 2 от Общите условия е посочено, че редът и начинът на плащане на услугата „дялово разпределение“ се определя от Продавача, съгласувано с търговците извършващи услугата дялово разпределение и се обявява по подходящ начин на клиентите. При граматическото, систематическото и телеологическото тълкува на клаузата на общите условия, съобразно правилото на чл. 20 ЗЗД, съдът достига до извод, че следва да са налице уреден ред и начин за заплащане на услугата, което очевидно касае и въпросът с изпадането в забава, при неточно изпълнение в темпорален аспект. При това положение, след като ищецът не е доказал пълно и главно, че такъв ред и начин са предвидени, респ. че именно при спазването му се дължи обезщетение за забава върху главницата за услугата дялово разпределение, настоящият съдебен състав намира, че претенцията е неоснователната, тъй като е недоказана – арг. чл. 154, ал. 1 ГПК.

По делото не са сочени, респ. от събраните доказателства – заключението на ССЧЕ, се установява, че дължимите вземания не са погасени чрез плащане, поради което и с оглед неблагоприятните последици на доказателствената тежест, съдът е длъжен да приеме недоказания факт за неосъществил се в обективната действителност – арг. чл. 154, ал. 1 ГПК.

При този изход на правния спор с правна възможност да претендират разноски разполага както ищеца, така и ответниците.

Ищецът е поискал присъждането на деловодни разноски, като е доказал, че действително е сторил такива, поради което и на основание чл. 78, ал. 1, във вр. ал. 8 ГПК, във вр. чл. 37 ЗПр.Пом., във вр. чл. 25, ал. 1 НЗПП, съобразно уважената част от исковете следва да му се присъди сумата от 797,61 лева, представляващи деловодни разноски и юриконсултско възнаграждение за първоинстанционното производство.

Ответниците са поискали присъждането на деловодни разноски, като единствено ответника Д. К. е представила договор за правна защита и съдействие с адв. Н. Т., като адвокатското възнаграждение е уговорено при условията на чл. 38, ал. 1, т. 3 ЗАДв. При това положение с оглед отхвърлената част от исковете на адв. Танкво на основание чл. 78, ал. 3 ГПК, във вр. чл. 38, ал. 1, т. 3 ЗАДв, във вр. чл. 36 ЗАДв., следва да се присъди сумата от 3,67 лева, представляващи дължимо адвокатско възнаграждение за първоинстанционното производство.

Така мотивиран, Софийският районен съд

РЕШИ:

РЕШИ:

ОСЪЖДА И. Н. К., ЕГН: *****, с адрес: гр. и Д. Н. К., ЕГН: *****, с адрес: гр. **да заплатят по отделно по равно на „ТС“ ЕАД, ЕИК:, със седалище и адрес на управление: гр., на основание чл. 318, ал. 2 ТЗ, чл. 200 ЗЗД и чл. 110, ал. 2 ЗС и чл. 86, ал. 1 ЗЗД, сумата от 570,26 лева**, представляващи цена на доставена топлинна енергия по договор за покупко-продажба на топлинна енергия при общи условия за периода от м.12.2019 г. до м.04.2021 г. за недвижим имот, находящ се в гр., аб. № 200779, ведно със законната лихва от 31.03.2023 г. до окончателното плащане, както и **сумата от 118,40 лева** – мораторна лихва върху главницата за топлинна енергия за периода от 15.09.2020 г. до 07.03.2023 г., както и **сумата от 26,64 лева**, представляващи цена на услугата дялово разпределение за периода от м.02.2020 г. до м. 04.2021 г., ведно със законната лихва от 31.03.2023 г. до окончателното плащане, **като ОТХВЪРЛЯ** иска за главницата за цената на топлинната енергия за периода от м.05.2019 г. до м.11.2019 г., както и иска за мораторна лихва върху главницата за цената на дяловото разпределение **за сумата от 6,63 лева** за периода от 31.03.2020 г. до 07.03.2023 г.

ОСЪЖДА на основание чл. 78, ал. 1, във вр. ал. 8 ГПК, във вр. чл. 37 ЗПр.Пом., във вр. чл. 25, ал. 1 НЗПП И. Н. К., ЕГН: ***** и Д. Н. К., ЕГН: ***** **да заплатят на „ТС“ ЕАД, ЕИК:, сумата от 797,61 лева**, представляващи деловодни разноски и юрисконсултско възнаграждение за първоинстанционното производство.

ОСЪЖДА на основание чл. 78, ал. 3 ГПК, във вр. чл. 38, ал. 1, т. 3 ЗАдв, във вр. чл. 36 ЗАдв. „ТС“ ЕАД, ЕИК: **да заплати на адвокат Н. С. Т. от САК, ЕГН:, л. №, сумата от 3,67 лева**, представляващи дължимо адвокатско възнаграждение за първоинстанционното производство за процесуално представителство на Д. Н. К..

РЕШЕНИЕТО е постановено при участието на трето лице-помагач „ТС“ ЕООД на страната на ищеца „ТС“ ЕАД.

РЕШЕНИЕТО може да се обжалва в двуседмичен срок от съобщението до страните пред Софийският градски съд с въззивна жалба.

Препис от решението да се връчи на страните!

РАЙОНЕН СЪДИЯ:

Съдия при Софийски районен съд: _____